

PROFFAN PALSTA

Kiitos vapaaehtoisille

Kuluvan vuoden aikana olen useammassa yhteydessä kuullut toteamuksen palaamisesta vanhaan. Näyttää siltä, ettei luvattua uutta normaalia sittenkään tullut, flirtti etäelämän kanssa osoittautui varsin ikäväksi kokemukseksi. Vanhaan palaaminen on herättänyt ideoita projekteista, joita on alettu polkaista käyntiin kiitettävällä vauhdilla. Selvää on, että tarvetta erinäisille punnituille näkemyksille ja suosituksille on.

Käypä hoito-suositusta on mukava lukea, mutta sellaisen tekeminen onkin sitten eri pyrintö. Vapaaehtoisia tarvitaan ja tunnettua on, ettei yksilöllisyyttä korosta aikamme suosi vapaaehtoistyötä mitenkään erityisesti. Eläkkeelle jääneen kollegan iso huoli oli, miten saada varmistettua heidän aikanaan vapaaehtoistyönä tekemien suositusten päivittyminen kulloiseenkin aikaan.

Katsoin hakukoneesta paitsi vapaaehtoisuudesta myös sen mahdollistamisesta kirjoitettuja artikkeleita. Hieman huvituin, kun vastaan tuli vuonna 2008 julkaistu Euroopan Unionin määritelmä vapaaehtoistyölle: ”Vapaaehtoistyö on työtä, jota ei tehdä taloudellista korvausta vastaa vaan omasta vapaasta tahdosta. Se myös hyödyttää kolmatta osapuolta oman lähipiirin ulkopuolella ja se on kaikille avointa.” (1.)

Olisiko huvittuneisuuden sijaan vakavoiduttava ja etsittävä projektijohtajan tehtävissä hiikoilevalle kollegalle eväitä löytää työlle tekijöitä. Pelkästään määritelmässäkkin niitä on pari. Vapaa tahto vaikuttaa ilmeiseltä, mutta vapaan tahdon taustalla vaikuttavat tekijät on syytä tunnistaa. Motivaatio ja halu tehdä lienevät ilmeisimmät. Onko syy haluttomuuteen tehdä siinä, ettemme pidä suosituksia tärkeinä? Osittain kysymys liittyy keskusteluun suomen kielen asemasta profsessiossamme. Eräässä yliopistossa on jo heitetty

hanskat tiskiinkin, arkea hoidetaan rallienglannilla. Sairaalassa kaiketi vielä suomeksi. Ymmärrän argumentin englannin kielisten suositusten perusteellisuudesta ja käyttökelpoisuudesta. Silti, muualla tehdyt suositukset pohjautuvat paikallisiin tarpeisiin ja tämä mielestäni riittää perusteeksi vaatia suomenkielisiä suosituksia.

Uskoisin että meillä kaikilla halu ymmärtää omaa työtään ja järkevintä tapaa tehdä sitä, ja sikäli tarvetta punnituille näkemyksille jatkosakin on. Mutta onko työn tekeminen muuttunut tavalla, joka estää ryhmätyön? Riittäisikö motivoitumiseen työajasta allokoitu siivu, jolloin saisi keskittyä kirjoittamiseen? Uskoakseni

kyllä – ja samalla työnantaja osoittaisi arvostusta työntekijän pyrinölle.

Arvostusta, jonka on osoitettu lukuisissa tutkimuksissa olevan yksi tärkeä työhyvinvoinnin tekijä. Tunnettua on, että meillä arvostetaan edelleenkin käsillä tekemistä, tutkimustakin tehdään vapautettuna työstä, tutkimusvapaalla.

En väitä, että syy vapaaehtoistyön vaikeuteen löytyy vain ja ainoastaan työnantajasta, mutta kiistatta tilanne ei ainakaan helpotu, kun työntekijän annetaan ymmärtää luistavan töistään tehdessään jotakin muuta, kuin potilastyötä sairaalassa. Sillä tunnettua on, että motivaation syyksi pitää löytää myös itseä ja omaa työtä hyödyttäviä tekijöitä. Olemme sellaisia.

Toki on tarpeen miettiä, mitä kaikkea tarvitsemme suomen kielelle kirjoitettuna, ja rajata tarpeet olennaiseen. Vapaaehtoistyötä tullaan silti jatkossakin tarvitsemaan ja sille tekijöitä. Kannan nyt oman korteni kekoon ja lausun kiitokset kaikille teille, jotka olette lupautuneet kirjoittamaan hoito-ohjeita, Käypä hoito -suosituksia, katsausartikkeleita ja tiedettä ja potilashoitoa populaarisovia artikkeleita. Kiitos Teille, Teitä tarvitaan ja työnne on tärkeää. ■

**Vapaaehtoistyötä
tullaan jatkossakin
tarvitsemaan ja sille
tekijöitä.**

Viitteet

1. Euroopan Parlamentti (2007) Mietintä vapaaehtoistyön roolista taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden edistämiseksi (2007/2149(INI)). https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-6-2008-0070_Fi.html